

Sisällysluettelo

ELTYOJAOS, 18.5.2020 15:00, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	3
§ 31 Lahden yliopistokampuksen vuosikatsaus 2019 ja toiminta vuonna 2020	4
§ 32 Katsaus koronapandemian vaikutuksiin Lahden kaupungin kansainväliseen toimintaan	6
§ 33 Kuntarahoitusosuuden myöntäminen Vamos, Lahden miehiä -hankkeen toteutukseen	7
§ 34 Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilun valmistelun tilannekatsaus	9
§ 35 Elinvoima- ja työllisyysjaoston 1.6.2020 kokouksen peruuttaminen	10
§ 36 Elinvoima- ja työllisyysjaoston muut asiat 18.5.2020	11
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	12

Elinvoima- ja työllisyysjaosto
Pöytäkirja

n:o 6/2020

Aika: 18.05.2020 klo 15.00 – 17.04**Paikka:** Kokoushuone 110, Kaupungintalo / sähköinen kokous**Läsnä:****Varsinaiset jäsenet:**

Juha Rostedt, puheenjohtaja (*
Jetta Laakso, varapuheenjohtaja (*
Merja Vahter (*
Rami Lehto (* poistui klo 17.00
Sonja Falk (*

Puheenjohtajat:

Hannu Rahkonen (* 15.30-16.55	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Mika Kari (* saap. klo 15.35	kaupunginvaltuuston I vpj
Antti Holopainen (*	kaupunginvaltuuston II vpj
Jarkko Nissinen (* saap. klo 15.50	kaupunginvaltuuston III vpj
Sirkku Hildén (* 15.50-16.50	kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Viranhaltijat:

Pekka Timonen (* saap. klo 16.10	kaupunginjohtaja
Olli Alho	kaupunkikehitysjohtaja

Poissa:**Asiantuntijat:**

Minna-Maija Salomaa (*	Lahden Yliopistokampuksen pääsihteeri klo 15.00-15.45/31 §
Denis Mustonen (*	kehityspäällikkö, klo 15.15-16.10/32 §
Heli Okkonen (*	työllisyysjohtajan esittäytyminen, klo 15.30- 16.25

Pöytäkirjanpitäjä:

Mari Kuparinen	yhteysjohtaja
----------------	---------------

ELINVOIMA- JA TYÖLLISYYSJAOSTON puolesta:

Juha Rostedt

Mari Kuparinen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa toukokuun 25. päivänä 2020

Jetta Laakso

Merja Vahter

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa <http://www.lahti.fi> toukokuun 26. päivänä 2020; todistaa

viran puolesta:

Yhteysjohtaja

Mari Kuparinen

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin elinvoima- ja työllisyysjaoston I vpj Jetta Laakso ja jäsen Merja Vahter.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätöksen mukaan sen pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavana maanantaina tai mikäli se on pyhäpäivä, seuraavana arkipäivänä.

Pöytäkirja asetetaan tarkastettavaksi luottamushenkilöiden Extranettiin ja se on mahdollista käydä tarkastamassa myös kaupungintalolla konsernipalvelujen kansliassa. Kokouksen puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille ilmoitetaan sähköpostilla, milloin pöytäkirja on tarkastettavissa.

Sähköinen tarkastaminen ilmoitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi.

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 31

Lahden yliopistokampuksen vuosikatsaus 2019 ja toiminta vuonna 2020

D/1108/00.00.01.02.04/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Kehityspäällikkö Henna Eskonsipo-Bradshaw, puh. 044 482 0838

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päättää merkitä tilannekatsauksen tiedoksi.

Perusteluosa Lahden Yliopistokampuksella Helsingin yliopisto ja LUT-yliopisto tekevät Lahdessa monialaista, kansainvälisen tason tutkimusta ja antavat opetusta. Yliopistokampus toimii vuorovaikutuksessa ympäröivän yhteiskunnan kanssa sekä edistää toiminnallaan alueen kehittymistä. Lahden Yliopistokampus profiloituu tutkimukseen ja kehittämistoimintaan, jolla tähdätään kaupunkiympäristöjen ja niiden elinkeinoelämän kehittymisen tukemiseen. Yliopistoille yhteisiä teemoja Lahdessa ovat ympäristö ja kestävyys sekä yrittäjyys. Yliopistokampuksen yhteistyöstä vastaavat ohjausryhmä ja johtoryhmä. Käytännön toimintaa koordinoi Lahden Yliopistokampuksen koordinaatioyksikkö pääsihteerin johdolla.

Lahden Yliopistokampuksen koordinaatioyksikkö hoitaa Lahdessa toimivien Helsingin yliopiston ja LUT-yliopiston yliopistojen yhteisiä viestintä-, palvelu- ja edunvalvontatehtäviä. Se kokoaa ihmisiä, sidosryhmiä ja organisaatioita yhteen sekä rakentaa yhteistyöverkostoja. Yksikkö tiedottaa yliopistojen toiminnasta ja järjestää erilaisia tapahtumia. Koordinaatioyksikkö toimii tiiviissä vuorovaikutuksessa LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. Yhteistyön muotoja ovat muun muassa henkilöstötilaisuudet ja yleisötapahtumat sekä viestintä ja markkinointi. Yksikkö vastaa Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen koordinoinnista ja toiminnasta. Lisäksi sen vastuulla on valtakunnallisen LUODE – luonto ja taide nuorten työelämätaitojen oppimisympäristönä -hankkeen (ESR) hallinnointi ja päätoteutus.

Lahden Yliopistokampuksen pääsihteerin Minna-Maija Salomaa esittelee Lahden Yliopistokampuksen vuoden 2019 vuosikatsauksen ja vuoden 2020 suunnitelmat elinvoima- ja työllisyysjaostolle.

Muutoksenhaku muutoksenhakukielto

2 (2)

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 31

Toimenpiteet -

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 32

Katsaus koronapandemian vaikutuksiin Lahden kaupungin kansainväliseen toimintaan

D/1116/00.01.02.01.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kehityspäällikkö Denis Mustonen, puh. 040 820 9473

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päättää merkitä tilannekatsauksen tiedoksi.

Perusteluosa

Koronapandemiasta johtuvat Suomen ja muiden valtioiden asettamat rajoitukset ja suositukset ovat suoraan vaikuttaneet Lahden kaupungin suunniteltujen kansainvälisten toimenpiteiden toteutukseen. Johtuen nykytilanteesta osa toimenpiteistä siirtyy tulevaisuuteen. Hankkeiden osalta toimenpiteiden siirtyminen vaatii mahdollisia hankemuutoksia riippuen tilanteen kestosta. Toimenpiteiden kasaantuminen puolestaan aiheuttaa paineita resurssien riittävyteen, jolloin joudumme tekemään entistä tarkempaa priorisointia ja jaksotusta.

Epävarmuus tilanteen normalisoitumisen ajankohdasta, pandemian maakohtainen eri vaiheisuus ja hoito asettavat haasteita ennakkoinnille mikä vaatii jatkuvaa uudelleensuunnittelua ja myöhemmässä vaiheessa nopeaa reagointia. Etukäteisvalmistelulla on mahdollista käynnistää toimenpiteet nopealla aikataululla tilanteen salliessa.

Eri toimijoiden kriisin jälkihoito luo myös riskejä erityisesti toiminnan rahoitukseen ja organisaatioiden toiminnan fokusmuutoksiin. Samalla tilanne tarjoaa myös uudenlaisia mahdollisuuksia hyödyntää mm. Lahden alueen ympäristö-, urheilu- ja muotoiluosaamista tilanteessa jossa kaivataan valmiita ratkaisuja. Tämä vaatii yhteistyöverkoston tehokasta hyödyntämistä, nopeaa reagointia, uusia avauksia ja uusien rahoituskanavien hyödyntämistä.

Kehityspäällikkö Denis Mustonen esittelee asiaa kokouksessa.

Muutoksenhaku
Toimenpiteet

muutoksenhakukielto
-

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 33

Kuntarahoitusosuuden myöntäminen Vamos, Lahden miehiä -hankkeen toteutukseen

D/1109/02.05.02.04.00/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Työllisyysasioiden päällikkö Sami Kuikka, puh. 050 398 5411

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päättää myöntää kaupungin työllisyysvaroista ajalle 1.9.2020-31.12.2021 yhteensä enintään 20 000 euroa hankkeen toteutukseen edellyttäen, että Hämeen ELY-keskus myöntää hankkeelle ESR-rahoituksen. Lahden kaupungin osuudet ovat alustavasti noin 3 700 € vuodelle 2020 ja noin 16 100 € vuodelle 2021.

Perusteluosa Hankkeen pääkohderyhmän muodostavat 16-29 -vuotiaat syrjään jääneet lahtelaiset nuoret miehet, joilta puuttuu tarkoituksenmukainen tuki ja palvelut. Hanke kohdistuu erityisesti alle 25 vuotiaisiin, ilman ammatillista koulutusta oleviin nuoriin miehiin, jotka ovat työttöminä työnhakijoina tai työvoiman ulkopuolella.

Tavoitteena on edistää 60 lahtelaisen nuoren miehen asemaa työmarkkinoilla siten, että 60 %:n kanssa saavutetaan ns. positiivinen ohjaustulos (ohjautuminen työ- tai koulutuspoluille). Positiivisesti ohjautuneiden joukosta 30 % ohjautuu työmarkkinoille ja 70 % koulutuspoluille. Ne hankkeeseen osallistuneet nuoret, joiden kanssa ei saavuteta positiivista ohjaustulosta, ohjautuvat toimintakyvyn näkökulmasta oikea-aikaisempiin palveluihin, kuten hoidon- tai kuntoutuksen piiriin. Lisäksi 25 nuorta ohjautuu tuetun vapaaehtoistoiminnan piiriin.

Hanke edistää myös kuntien, valtion, yksityisen ja kolmannen sektorin tuloksellista yhteistyötä työllisyshoidossa. Välillisiä kohderyhmiä ovat siten Lahden kaupungin, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ja järjestöjen työntekijät sekä vapaaehtoiset.

Hankkeessa kehitetään myös tuettua vapaaehtoistoimintaa vastaamaan nuorten miesten tavoitteisiin ja tarpeisiin. Näin pyritään motivoimaan nuoria oman toimintakykynsä vahvistamiseen vapaaehtoistoiminnan avulla.

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 33

Keskeistä hankkeessa on riskiryhmien nuoria hyödyttävien konkreettisten yhteistoimintojen toteuttaminen ja toimintakulttuurien muokkaus siten, että hyväksi havaitut toimintamallit poimitaan osaksi perustoimintoja. Diakonissalaitoksen Vamos ja Lahden Diakonialaitos (DILA) kehittävät yhdessä toimintamalleja nuorten miesten löytämiseksi ja valmentamiseksi.

Hankkeessa luodaan toimintaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevalle nuorten miesten kohderyhmälle, jota ei nykyisessä toiminnassa riittävästi tavoiteta tai joka ei kiinnity tarjolla olevaan toimintaan. Näillä nuorilla on monialaisen tuen tarve, mutta ei välttämättä keinoja hakeutua palvelujen piiriin. Siksi keskiössä on nuorten tavoittaminen ja heille tarjottava intensiivinen ja kokonaisvaltainen tuki polulla työelämään.

Lahden kaupunki edellyttää hanketoteuttajilta tiivistä yhteistyötä paitsi keskenään, myös osana nuorten työllisyyspalvelujen verkostoa ja työllisyyden kuntakokeilua.

Hakemusasiakirjat on tallennettu elinvoima- ja työllisyysjaoston extranetin dokumentteihin.

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimusohje

Toimenpiteet

ote Helsingin Diakonissalaitos, työllisyyspalvelut ja kopa/talousohjelmat

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 34

Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilun valmistelun tilannekatsaus

D/2142/00.01.05.02/2019

Asian valmistelija / Työllisyysasioiden päällikkö Sami Kuikka, puh. 050 398 5411
Lisätietojen antaja

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päättää merkitä tilannekatsauksen tiedoksi.

Perusteluosa Lahden kaupunkiseudun 5 kuntaa – Lahti, Hollola, Orimattila, Asikkala ja Kärkölä – hakeutuivat marraskuussa 2019 työllisyyden kuntakokeilualueeksi. 30 hakemuksesta Työ- ja elinkeinoministeriö valitsi jatkovalmisteluun 20 kokeilualuetta vuodenvaihteessa 2019-2020. Kokeiluja koskeva hallituksen esitys piti antaa eduskunnalle alkuvuodesta 2020, mutta se siirtyi ensi huhtikuulle ja sitten eduskunnan käsittelyaikatauluista johtuen vielä kesäkuuhun 2020. Samalla kokeilun aloitusta jouduttiin siirtämään. Tämän hetkisen tiedon mukaan työllisyyden kuntakokeilut toteutetaan seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Hallituksen esitys kokeilulaista annetaan kesäkuussa 2020.
- Kokeilut käynnistyvät 1.1.2021 ja päättyvät 30.6.2023
- Neuvottelut TE-toimistolaisten siirtymisestä kokeiluun toteutetaan syksyllä.
- Syksyllä myös asiakasmäärissä tapahtuvat muutokset voidaan tunnistaa ja huomioida kokeilujen resurssilaskelmissa.

Valtakunnallisen valmistelun viivästymisestä johtuen myös Lahden seudun työllisyyskokeilun valmistelun aikataulua on jouduttu venyttämään. Valmistelua on kuitenkin kevään aikana jatkettu. Yhteysjohtaja Mari Kuparinen esittelee Lahden seudun kokeilun valmistelun etenemistä kevään ja kesän aikana.

Muutoksenhaku muutoksenhakukielto
Toimenpiteet -

1 (1)

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä
18.05.2020 § 35

Elinvoima- ja työllisyysjaoston 1.6.2020 kokouksen peruuttaminen

D/2294/00.02.03.00.00/2019

Päätös	Elinvoima- ja työllisyysjaosto päätti perua 1.6.2020 pidettävän kokouksensa.
Muutoksenhaku	oikaisuvaatimusohje
Toimenpiteet	ote jäsenet, varajäsenet

1 (1)

Lahden kaupunki
%%%001

Päätöspäivämäärä
%%%003 § %%%004

Elinvoima- ja työllisyysjaoston muut asiat 18.5.2020

D/41/00.02.03.00.00/2020

Perusteluosa Lahden elvytyspaketin valmistelu

Muutoksenhaku muutoksenhakukielto

Toimenpiteet -

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki

Toimielin:

Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kunnallisasiat

Kokouspäivämäärä:

18.05.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 31-32, 34
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pöytäkirjan §:n osalta muutoksenhakuoikeus on siten rajoitettu, että kunnallisen virkaehtosopimuksen 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen tai saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintovalitusasiana käsiteltäväksi siltä osin kuin päätös koskee viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, mikäli niistä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus. Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja sen yhteystiedot: Toimielin: Elinvoima- ja työllisyysjaosto Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18 Puh.: (03) 814 11 Faksi: (03) 814 2244 Sähköpostiosoite: kirjaamo@lahti.fi Aukioloaika: klo 9-18 Pykälät: 33, 35 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika taloudellisiin ja tuotannollisiin perusteiden tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuluu vasta irtisanomisajan päätyttyä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
---	---

	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät:</p>	<p>Valitusaika: 30 päivää</p>
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Hallintovalitus, pykälät:</p>	<p>Valitusaika: 30 päivää</p>
	<p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnallisvalituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>	
Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>	
Tuomioistuinmaksut	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suorite- tuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsitte-</p>	

	lyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.
Lisätiedot	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen. Hankinta-asioita (pykälät) koskeva oikaisuohje ja valitusosoitus on pöytäkirjan erillisenä liitteenä.